

МІЖНАРОДНІ ПУНКТИ ПЕРЕТИНУ КОРДОНУ

(Кордони між Україною, ЄС та Молдовою)

УВКБ ООН МОНІТОРИНГ КОРДОНУ В УКРАЇНІ

вересень 2023

З середини березня 2022 року УВКБ ООН та його місцеві НУО-партнери «Право на захист», НЕЕКА та «Десяте квітня» проводять моніторинг перетину кордону на 30 міжнародних пунктах пропуску між Україною та Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією та Молдовою. Групи моніторингу кордону надають інформацію, правову допомогу, консультації з питань захисту та соціальну підтримку людям, які виїжджають з України в пошуках міжнародного захисту, або тим, хто повертається в Україну.

1. ПЕРЕМІЩЕННЯ

Ukraine western border movement (in and out)

Джерело: Державна прикордонна служба України

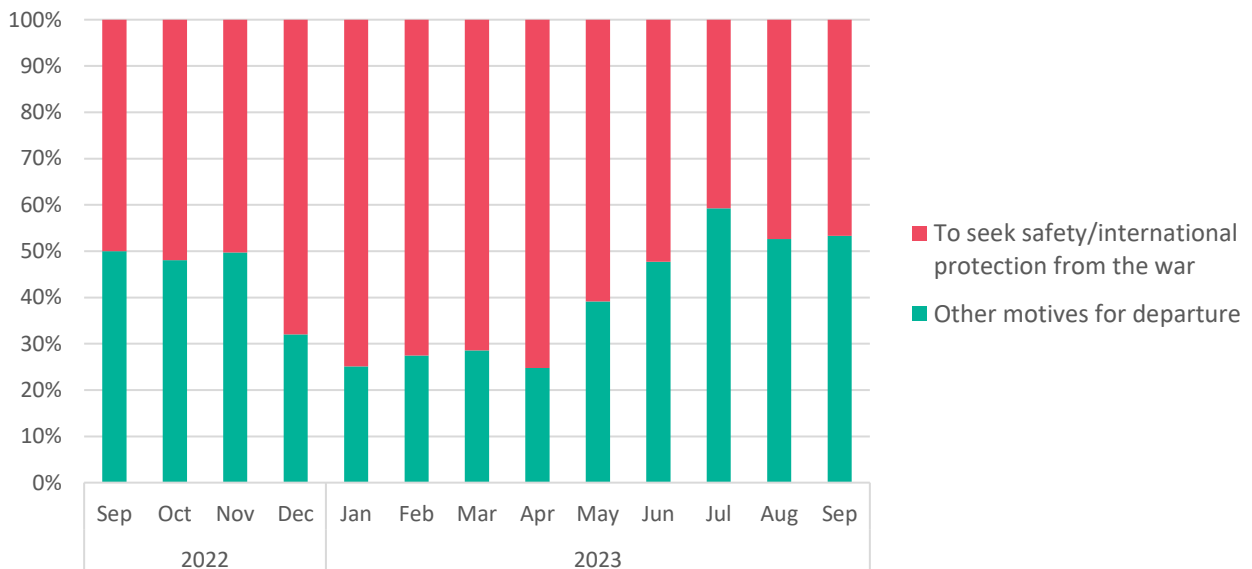
У вересні 2023 року з України виїхало більше людей, ніж в'їхало: **чистий відтік з України становив 68 тис. осіб.** Натомість у серпні 2023 року **чистий притік в Україну становив 103 тис. осіб.**

Примітка: Ці дані базуються на загальнодоступних даних Державної прикордонної служби України та стосуються кордонів України з чотирма країнами: Польщі, Словаччини, Угорщини та Румунії, і не включає дані щодо кордону з Молдовою.

2. РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ КОРДОНУ

У вересні 2023 року групи моніторингу кордонів УВКБ ООН повідомили, що серед усіх опитаних осіб під час виїзду з України 50% вказали, що вони виїжджають, щоб знайти безпеку за кордоном (порівняно з 65% осіб, опитаних у першому кварталі 2023 року). Серед 50% осіб, які залишали Україну з інших причин, ніж шукати безпеки та міжнародного захисту за кордоном, вони повідомили, що вони перетинали кордон, щоб відвідати родичів, робити покупки в сусідніх країнах, відвідувати ділові місії, відпочивати за кордоном, користуватися медичними послугами, а також здобути освіту за кордоном. Студенти та інші особи, які повернулися в Україну на літо, повідомили, що залишають Україну, щоб відновити навчання за кордоном або повернутися до країн прихистку перед зимовими місяцями.

Частка респондентів, які шукають безпеки за кордоном (за місяцями)

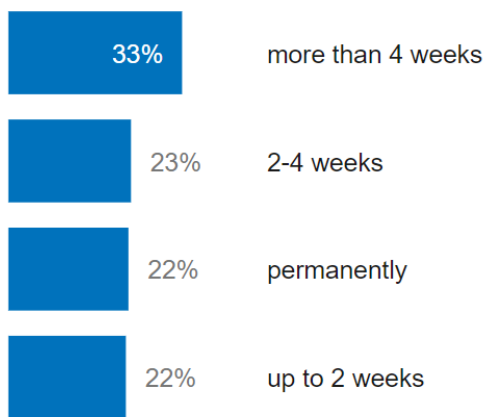
*Дані на основі прикордонного моніторингу УВКБ ООН

Респонденти, які шукали безпеки за кордоном, виділили такі основні побоювання щодо свого перебування в країні прихистку: мовний бар'єр (27%); розлучення сім'ї (21%); доступ до освіти (15%); та доступ до медичних послуг (8%).

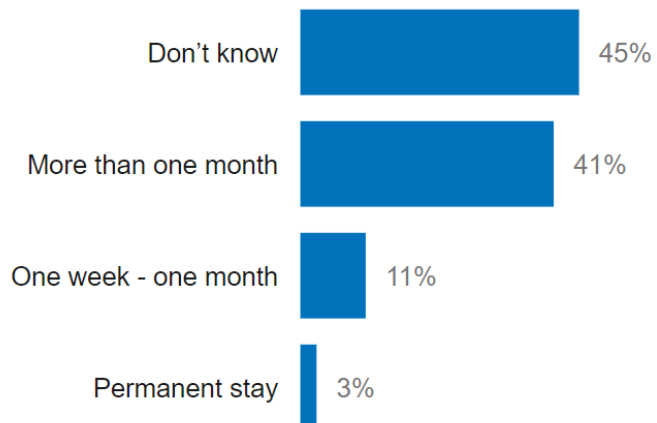
У вересні 2023 року 48% респондентів, які шукають безпеки за кордоном, повідомили, що виїжджають з України вперше, порівняно із середньорічним показником у 41%. Однак ця частка все ще значно нижча, ніж у 2022 році, коли в середньому 67% опитаних протягом року повідомляли, що виїжджають з України вперше.

У вересні 2023 року 45% респондентів, які шукали безпеку за кордоном, не визначилися щодо тривалості свого перебування за кордоном, тоді як 41% очікували залишитися за кордоном більше місяця. Серед тих біженців, які повернулися, 33% повідомили, що планують залишитися в Україні більше чотирьох тижнів, тоді як 22% повідомили, що мають намір повернутися назавжди.

Предбачуване перебування після повернення в Україну

Предбачене перебування за межами України

(Обидві таблиці вище представляють відповіді людей, які повідомили, що виїжджають або покинули Україну в пошуках безпеки за кордоном)

Біженці, які повернулися в Україну у вересні 2023 року, назвали три основні причини повернення: возз'єднання з родиною, покращення безпеки в рідному регіоні та відсутність доступу до медичної допомоги в країнах притулку. Ці причини були подібні до тих, про які повідомляли особи, опитані в серпні.

У вересні громадянам третіх країн, особливо громадянам Російської Федерації, Білорусі та інших країн Співдружності Незалежних Держав (СНД), продовжували відмовляти у в'їзді до Молдови, якщо ці особи не могли надати відповідні документи, такі як авіаквитки, щоб підтвердити, що вони не мають наміру залишатися в Молдові, і що вони переміщуються лише транзитом.

3. ДОПОМОГА УВКБ ООН НАДАНА НА КОРДОНІ

Загалом 1 322 особи, які перетнули кордон у вересні 2023 року, отримали підтримку від партнерів УВКБ ООН, які здійснюють моніторинг кордону. Надана допомога включала правову допомогу, консультації щодо захисту, соціальну допомогу та транспортні послуги.

Протягом вересня 2023 року партнери УВКБ ООН – Право на захист, NEEKA та Десяте квітня – здійснили 320 моніторингових візитів до пунктів пропуску на кордоні з Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією та Молдовою. Під час цих візитів особам, які перетинають кордон, було надано комплекс послуг, у тому числі 1197 – консультації щодо захисту, 249 – правову допомогу, 46 особам – соціальний супровід, 39 особам – транспортні послуги.

Прикордонні моніторингові групи помітили збільшення кількості жінок із медичних та фармацевтичних професій, які запитують інформацію про обов'язковий військовий облік (як запроваджено Законом [№ 2664-IX](#) від 7 жовтня 2022 року), а також занепокоєння щодо можливих обмежень на поїздки за кордон.

У вересні 2023 року УВКБ ООН та МОМ провели три тренінги для Державної прикордонної служби України для 67 прикордонників у Чернівцях, Одесі та Ізмаїлі. Навчання було зосереджено на боротьбі з ризиками торгівлі людьми та покращенні спроможності ідентифікувати та підтримувати дітей без супроводу та дітей, розлучених із сім'єю, що дозволить їм краще виявляти потенційні випадки торгівлі людьми, а також ідентифікувати дітей без супроводу та дітей, розлучених із сім'єю, під час перетину кордону.

Примітка до методології

Кількість опитаних у вересні 2023 року: 3 190 (з них 63% жінок 18-59 років, 21% чоловіків 18-59 років, 6% жінок 60+ років, 10% чоловіків 60+ років та 1% осіб з інвалідністю).

У середині березня 2022 року УВКБ ООН розгорнуло групи моніторингу кордону через місцевих партнерів-НУО для надання інформації та допомоги людям, які перетинають кордон із країнами ЄС (Польща, Словаччина, Угорщина, Румунія) та Молдовою. Ці команди надають правову допомогу, консультації щодо захисту та соціальну підтримку людям, які залишають Україну в пошуках міжнародного захисту або повертаються в країну.

Моніторингові групи з питань захисту проводять індивідуальні бесіди з людьми, які виїжджають та в'їжджають з України. Метою цих співбесід є збір інформації про обставини особи, причини переїзду та її потреби у захисті. Методологія моніторингу кордону зосереджена на оцінці та реагуванні на захист і гуманітарні потреби людей, які перетинають кордон між Україною та країнами ЄС і Молдовою. Групи проводять інтерв'ю, збирають дані та надають необхідну підтримку з метою посилення заходів захисту та забезпечення благополуччя тих, хто перебуває в процесі переміщення.

Результати моніторингу ґрунтуються на індивідуальних інтерв'ю з людьми, які перетинають кордон, як на в'їзд, так і на виїзд з України, а також на інших спостереженнях прикордонників.

